VII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 261)**
z dnia 8 lipca 2015 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 261)

8 lipca 2015 r.

Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka, obradująca pod przewodnictwem poseł **Stanisławy Prządki (SLD)**, przewodniczącej Komisji, rozpatrzyła:

– poprawki zgłoszone w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o zmianie ustawy o kuratorach sądowych (druki nr 3409 i 3513);

– sprawozdanie podkomisji nadzwyczajnej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy – Prawo o notariacie oraz niektórych innych ustaw (druk nr 3516).

W posiedzeniu udział wzięli: **Jerzy Kozdroń** sekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości wraz ze współpracownikami, **Henryk Pawlaczyk** przewodniczący Krajowej Rady Kuratorów wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Daniel Kędzierski, Barbara Orlińska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Monika Bies-Olak, Krzysztof Karkowski, Magdalena Klorek, Łukasz Nykiel** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Szanowni państwo, otwieram posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Stwierdzam kworum. Witam państwa posłów. Witam pana ministra Jerzego Kozdronia, sekretarza stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości wraz ze współpracownikami, witam przewodniczącego Krajowej Rady Kuratorów pana Henryka Pawlaczyka wraz ze współpracownikami. Porządek dzienny państwo posłowie otrzymali. Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie słyszę. Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła porządek dzienny.

Proponuję rozpoczęcie obrad od punktu drugiego, ponieważ w swojej treści i w swoim zakresie jest on zdecydowanie krótszy, a w związku z tym, żeby nie powodować długiego wyczekiwania przez państwa kuratorów, rozpoczniemy prace od punktu drugiego, to jest do rozpatrzenia poprawek zgłoszonych w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o zmianie ustawy o kuratorach sądowych, druki nr 3409 i 3513. Chciałabym jednak poprosić o spokój, bo nie słyszymy się. Drzwi są otwarte i warunki są trudne, bo jest duszno, ale proszę już o zachowanie ciszy i o ewentualne cichutkie rozmowy. Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość zgłosił dwie poprawki do tego projektu. Proszę panią poseł Iwonę Arent o zabranie głosu w imieniu wnioskodawców w celu przedstawienia poprawek. Bardzo proszę, pani poseł.

Poseł Iwona Arent (PiS):

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca. Szanowni państwo, zgłosiliśmy dwie poprawki. Pierwsza poprawka dotyczy tego, żeby w każdym zespole kuratorskim obligatoryjnie bez względu na liczbę osób zatrudnionych w zespołach kuratorskich, został stworzony sekretariat do obsługi biurowo-administracyjnej. Do tej pory, przynajmniej w tym projekcie, który wyszedł z Komisji, ministerstwo przychyliło się do tego, aby stworzyć sekretariaty, ale w takich zespołach, które będą liczyły powyżej dziesięciu osób. My natomiast uważamy, że takie sekretariaty powinny funkcjonować przy wszystkich zespołach kuratorskich. Dlaczego? Dlatego że kuratorzy mają coraz więcej obowiązków, coraz więcej zadań, które wykonują, a połowę pracy stanowi w tym momencie praca administracyjno-biurowa. Chodzi o to, żeby odciążyć kuratorów, aby tą pracą administracyjno-biurową zajął się sekretariat, a kuratorzy wykonywali swoje obowiązki, do których są powoływani. Do tego

mamy jeszcze drugi argument, uważamy, że obligatoryjnie we wszystkich zespołach kuratorskich, bez względu na liczbę osób w tych zespołach, powinna być obsługa sekretariatu, a mianowicie dlatego, że większość zespołów kuratorskich w Polsce składa się z mniej niż 10 osób. Jest chyba tylko 30% takich zespołów, które składają się z więcej niż 10 pracowników. Dlatego uważamy, że jest to jak najbardziej zasadna poprawka. Zresztą kuratorzy mają bardzo ciężką pracę, bardzo często spotykamy się z tym, że chodzą pojedynczo, bardzo często są atakowani, także brutalnie wyzywani, a w związku z tym po prostu powinni się skupić na swojej pracy, a nie zajmować się sprawami administracyjnymi.

Druga poprawka dotyczy tego, żeby ustawa w tym zakresie, w którym my składamy poprawkę, weszła w życie z dniem 1 stycznia 2016 r. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękuję. Proszę teraz pana posła Stanisława Chmielewskiego o przedstawienie stanowiska w imieniu wnioskodawcy. Proszę bardzo.

Poseł Stanisław Chmielewski (PO) – spoza składu Komisji:

Szanowna pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo., w ramach tej dyskusji powinniśmy powrócić do momentu, kiedy dyskutowaliśmy, można powiedzieć, w trakcie czytań podstawowych, a więc pierwszego czytania. Wtedy mówiliśmy o tym, czy stać nas w tym momencie na takie rozwiązanie całościowe. Pan minister przedstawił wtedy uzasadnienie, iż jest to na ten moment działanie przedwczesne. Chciałbym poprosić o potwierdzenie bądź zaprzeczenie, bo to jest istotne dla dzisiejszej dyskusji.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję bardzo. Poproszę teraz pana ministra.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Jerzy Kozdroń:

Dziękuję, pani przewodnicząca. Szanowni państwo, jest takie przysłowie: rada by dusza do raju, ale jej grzechy nie pozwalają. Tak samo tutaj mamy podobną sytuację. Chciałbym pomóc kuratorom, natomiast dziś nie jestem w stanie przy obecnym budżecie i przyszłorocznym planowanym budżecie zgodzić się na to, żeby powołać wszędzie, we wszystkich sądach, sekretariaty. Po prostu nie ma na to pieniędzy. Musimy pamiętać o tym, że jesteśmy parlamentarzystami i wydajemy takie pieniądze, jakie realnie posiadamy. Skoro mówimy, że nie posiadamy w budżecie Ministerstwa Sprawiedliwości takich pieniędzy na większą liczbę tych sekretariatów, to znaczy, że ich nie mamy. Robiliśmy analizę, państwo wiece, że prosiłem o czas, zastanawiałem się i wykroiłem tyle pieniędzy, ile byłem w stanie wykroić. Nie ma więcej pieniędzy. Proszę panie i panów posłów o odpowiedzialność, my odpowiadamy tu również za państwo. Możemy kreować budżety Bóg wie jakie, a potem nie będziemy mieli pokrycia w dochodach. Doprowadzimy do sytuacji katastrofalnej. Zgodziłem się na to, że we wszystkich sądach, gdzie w zespołach kuratorskich jest powyżej dziesięciu kuratorów, powołamy stałe sekretariaty i jednocześnie zwracałem się do wszystkich prezesów sądów, tam gdzie funkcjonują zespoły kuratorskie, o powoływanie tych sekretariatów. Wiem, że zespołów kuratorskich, które nie mają obsługi administracyjnej jest jeszcze około 60, ale nie jestem w stanie zgodzić się na wyższe kwoty. Mogę dać tyle, ile jesteśmy w stanie znaleźć w budżecie. Budżet Ministerstwa Sprawiedliwości trzeszczy w szwach, wszyscy dziś proponują ustawy, za którymi idą koszty i ktoś musi mówić: nie, nie możemy. To jest nasza racja stanu. To jest odpowiedzialność za państwo, bo my możemy kreować fikcyjne budżety, na które nie będzie w ogóle pieniędzy. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Bardzo proszę, pani poseł Arent.

Poseł Iwona Arent (PiS):

Panie ministrze, to ja panu pomogę znaleźć pieniądze i to bardzo szybko. Żeby były pieniądze na utworzenie tych zespołów, warto byłoby zlikwidować RODK-i, bo równie dobrze biegli mogliby wydawać opinie bez nich. To jest następna służba przy sądzie, gdzie kupę pieniędzy na nią idzie, która nie wiem, po co jest potrzebna, jeżeli mamy listę biegłych przy prezesie sądu okręgowego, którzy przecież mogą opiniować w sprawach rodzinnych i opiekuńczych. Tutaj miałby pan tę oszczędność. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękuję. Proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MS Jerzy Kozdroń:

Pani poseł, z całym szacunkiem, ale chcę panią zapewnić, że gdybyśmy w sprawach rodzinnych i opiekuńczych powoływali indywidualnych biegłych, to byłyby dużo wyższe wydatki obciążające Skarb Państwa. Dlatego między innymi są powołane te opiniodawcze zespoły sądowe, żeby to było taniej i żebyśmy mieli grupę specjalistów i fachowców, którzy wynagradzani z budżetu państwa są w stanie sprawnie, szybko i tanio wydać opinię w sprawach rodzinnych. Jeżeli będziemy powoływać indywidualnych biegłych, to gwarantuję pani, że będą to dużo wyższe koszty.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękuję. Proszę, pani poseł Elżbieta Achinger.

Poseł Elżbieta Achinger (PO):

Pani przewodnicząca, panie ministrze, ja mam tylko jeszcze jedną prośbę. Te argumenty pana ministra padały już w sali plenarnej i one są nie do podważenia, bo faktycznie finanse to jest coś, za co praktycznie wszyscy jesteśmy tu odpowiedzialni. Ale obawa środowiska kuratorskiego idzie jeszcze w innym kierunku. Mianowicie, jeżeli te przepisy, które przyjęliśmy, pozostaną, to żeby nie poszło to w drugą stronę, a więc żebyśmy nie spotkali się z sytuacją, że prezesi te sekretariaty polikwidują tam gdzie są już utworzone, a liczba osób w zespole jest mniejsza niż 10. Czyli jeżeli już przyjmujemy, że zostajemy przy tym przepisie, to żeby status quo było ewidentnie przestrzegane. To jest nasza ogromna troska i prośba do ministerstwa, żeby jednak wszyscy prezesi sądów otrzymali czytelny sygnał, że status quo ma być zachowane i dodatkowo mają być powołane sekretariaty dla wszystkich zespołów składających się z więcej niż 10 kuratorów, ale na pewno nie umniejszanie tego, co zostało już wypracowane przez prezesów sądów. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękuję. O głos poprosił jeszcze pan Łukasz Zbonikowski. Proszę bardzo.

Poseł Łukasz Zbonikowski (PiS):

Dziękuję, pani przewodnicząca. Wysoka Komisjo, panie ministrze, ze względu na to, co powiedziała pani poseł, ale także w związku ze stanem faktycznym, czyli naprawdę ogromem spraw merytorycznych jaki ciąży na kuratorach, i to jest tendencja rosnąca, oraz ze względu na politykę karania w Polsce, musimy się skupić na tym, żeby oni dobrze wykonywali i mieli możliwość pracy merytorycznej. Każdy zespół kuratorów niezależnie od tego, czy jest w nim mniej czy więcej niż 10 kuratorów, powinien mieć zapewniony chociaż jeden etat obsługi administracyjnej. My, panie ministrze, ze względu na to, co pan mówi, czyli budżet, pieniądze, środek roku, daliśmy przecież daleko idącą przejściową poprawkę pod kątem racjonalnego podejścia do tych kwestii, czyli ten obowiązek nie wchodzi w tym roku, tylko od nowego roku budżetowego. Daliśmy delegację dla ministra, żeby określił jednolite i rozsądne warunki, uwzględniające również możliwości budżetowe, co do liczby tych etatów w sekretariatach zespołów kuratorskich. Zrobiliśmy to po to, żeby ta zasada była i żeby nie było obawy, że przy liczbie poniżej 10 kuratorów zacznie się likwidacja sekretariatów i żeby wypełnić zasadę obligatoryjnego powołania sekretariatu przy zespołach powyżej 10 kuratorów. Każdy zespół kuratorski powinien mieć taką obsługę. Kierownik zespołu ma tyle merytorycznych spraw na głowie, że nie powinien jeszcze być zasypywany dokumentacją. Myślę, że to nie jest żaden istotny uszczerbek, jeżeli chodzi o budżet całego wymiaru sprawiedliwości, a bardzo istotne wsparcie tej grupy, na którą ceduje się coraz więcej zadań dotyczących polityki wykonywania kary. Myślę, że trzeba w to wejść i poprzez rozsądne rozporządzenie przewidzieć właśnie tego typu etaty od nowego roku. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękuję. Jeszcze pan poseł Stanisław Chmielewski i zamykam listę osób zadających pytania. Proszę bardzo, panie pośle.

Poseł Stanisław Chmielewski (PO) – spoza składu Komisji:

Dziękuję. Wysoka Komisjo, ja nie jestem członkiem Komisji, a w związku z tym mam pytanie zarówno do autorów poprawki, dotyczącej daty 1 stycznia 2016 r., jak i do pana ministra. Czy można problem wynikający z dyskusji, a więc zapewnienie obsługi, która jest dzisiaj plus stworzenie wytycznych czy przesłanki, bo to jest lepsze określenie, do tego, aby ona się powiększała… ewentualnie zapisać to rozwiązanie z datą wejścia w życie od 1 stycznia 2017 r.? To byłby czytelny sygnał na przyszłość, w kontekście głosu pani poseł Achinger. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję bardzo. Proszę, panie ministrze, o odpowiedź.

Sekretarz stanu w MS Jerzy Kozdroń:

Szanowni państwo, chciałbym odpowiedzieć na pytanie i na wątpliwości wyrażane przez panów posłów. Stale mówicie, że pracy przybywa i że kuratorzy mają coraz więcej obowiązków. Ja chciałbym zwrócić uwagę państwa na jedną rzecz. W okresie od 2007–2014 roku zmniejszyła się liczba dozorów pełnionych przez kuratorów o 100 tys. Czyli jak mieliśmy 306 tys. w 2007 r., to dziś mamy 212 tys. dozorów. Zmniejszyła się również liczba dozorów uproszczonych. Czyli musimy mieć świadomość, że tych obowiązków jest mniej. Natomiast ja nie ukrywam, że będą wchodzić kary wolnościowe, a więc kary ograniczenia wolności, które będą mieli w szerszym zakresie w swoich obowiązkach kuratorzy. Natomiast to, co mówiłem zarówno podczas posiedzenia plenarnego Sejmu i podczas posiedzenia Komisji, ta sytuacja nie będzie nagła, to nie wydarzy się natychmiast. Zmniejszać się nam będzie liczba osób odbywających karę pozbawienia wolności w zakładach karnych, czyli będą mniejsze koszty w więziennictwie, a będzie więcej wykonywanych kar ograniczenia wolności. Tutaj widzimy rezerwy, będziemy mieli oszczędności w Służbie Więziennej i część tych kosztów będziemy chcieli przeznaczyć na wzmocnienie służby kuratorskiej. Natomiast dzisiaj nie mam pieniędzy. Po prostu mówię tak, jak jest.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję bardzo. Teraz proszę, ale krótko, bo my znamy wszystkie państwa argumenty, bo dyskusje toczyły się bardzo szeroko na wszystkich etapach, panie przewodniczący, proszę o zabranie głosu.

Przewodniczący Krajowej Rady Kuratorów Henryk Pawlaczyk:

Dobrze, bardzo dziękuję, pani przewodnicząca. Będę starał się mówić krótko. Odnosząc się do obciążenia pracą, to prawdą jest, że w kategorii dozorów ich liczba się zmniejsza, natomiast zwiększa się w kategorii dozorów elektronicznych, zwiększy się od 1 lipca w kategorii dozoru elektronicznego i kar ograniczenia wolności. Zwiększa się…

Sekretarz stanu w MS Jerzy Kozdroń:

O pięć tysięcy.

Przewodniczący KRK Henryk Pawlaczyk:

Nie, nie pięć tysięcy.

Sekretarz stanu w MS Jerzy Kozdroń:

To jest do 10 tysięcy.

Przewodniczący KRK Henryk Pawlaczyk:

Ale to jest jednorazowo, a my wykonujemy je w okresie trzech miesięcy w odniesieniu do jednego skazania, czyli to wychodzi zdecydowanie więcej, 5–6 razy większa liczba niż podał pan minister. Na pewno zwiększy się liczba dozorów elektronicznych z uwagi na to, że będą one wykonywane w ramach kary ograniczenia wolności. Zwiększa się i utrzymuje na tym samym poziomie liczba wywiadów, które niestety cały czas nie są wliczane do standardów. Chciałbym zwrócić uwagę, że sytuacja z sekretariatami jest taka, że mimo iż w przepisach naszej ustawy jest zapis, że prezes może utworzyć sekretariat, to tych sekretariatów jest wciąż za mało. Taka sytuacja trwa od 1 stycznia 2002 r. Wykazywaliśmy dużo cierpliwości i troski, ale teraz jesteśmy zaniepokojeni, ponieważ jeżeli zmniejsza się liczba dozorów, to szanowni państwo, my tego nie odczuwamy w codziennej

pracy, że mamy jej mniej, bo zwiększa się zakres prac biurowych. Teraz przychodzą nowe zadania z dużym zakresem zadań administracyjnych i będziemy oderwani od tego, czego się od nas wymaga. Będziemy oceniani przez to, jak będziemy funkcjonowali po nowelizacji Kodeksu karnego, a mamy się zajmować pracą biurową.

Bardzo dziękuję panu posłowi Chmielewskiemu za propozycję dotyczącą *vacatio legis* od 1 stycznia 2017 r., ponieważ to są, szanowni państwo, dwa budżety. Kwota, która została wydana na dozór elektroniczny, który my wykonujemy, to jest 400 mln zł, a pan minister mówił o 600 tys. zł dla tego rozwiązania, które dziś państwo byście przegłosowali. Proszę zrobić więc skalę porównania. Chciałbym powiedzieć, że to rozwiązanie przeanalizowaliśmy w praktyce i ono dotyczy 36 zespołów, 136 zespołów zostaje bez rozwiązania tego problemu, a tak na dobre, to rozwiąże to problem praktycznie w dwóch zespołach. Więc bardzo byśmy prosili, żeby się jednak pochylić nad naszą sytuacją i umożliwić nam wykonywanie tych zadań, które państwo uchwaliliście i które obowiązują od 1 lipca tego roku. My z troski zabiegamy o sekretariaty, to nie chodzi o naszą wygodę, tylko chodzi o to, żebyśmy profesjonalnie mogli wykonywać naszą pracę. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękuję. Chciałam poprosić o zabranie głosu Biuro Legislacyjne. Proszę uprzejmie, panie mecenasie.

Legislator Krzysztof Karkowski:

Dziękuję, pani przewodnicząca. Przede wszystkim ze strony Biura Legislacyjnego jest wniosek o łączne głosowanie tych poprawek, które są ze sobą nierozerwalnie połączone.

Natomiast jeżeli chodzi o kwestie legislacyjne, to należałoby poruszyć w tych poprawkach następujące kwestie. Wydaje się, że w ust. 1 art. 42 zamiast wyrazu „ustanawia" powinien być wyraz „wykonują", tak jak jest to w obecnie obowiązującym brzmieniu tego przepisu. W ust. 2 wydaje się, że zbędny jest wyraz „każdy", ponieważ zgodnie z zasadami techniki prawodawczej nie ma potrzeby doprecyzowania tego typu wyrazów i wystarczy sformułowanie: zespół kuratorski. Poza tym w ust. 3 są sformułowania, które budzą wątpliwości interpretacyjne. To jest na przykład sformułowanie: „na zasadach ogólnych przewidzianych dla sekretariatów sądowych" oraz „z zastrzeżeniem podległości nadzorowi kierownika". Te sformułowania budziłyby wątpliwości w stosowaniu przepisów. Ponadto na końcu ust. 3 znajduje się sformułowanie: „określony ustawą o kuratorach sądowych". Jest to sformułowanie błędne, ponieważ znajdujemy się właśnie w tej ustawie. Poza tym w ust. 4 należałoby wyraz „ilość" zamienić na wyraz „liczbę", a więc wyraz, który występuje w pierwszej linijce, ponieważ można mówić jedynie o liczbie etatów, tak jest to w końcówce ust. 4.

Natomiast jeżeli chodzi o art. 2, to wydaje mi się, że należałoby skreślić wyrazy „w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą", ponieważ art. 42 ust. 4 jest dodawany właśnie w tej poprawce tak, że nie ma wątpliwości, że będzie w takim brzmieniu obowiązywał. Te wady legislacyjne w przypadku przyjęcia tej poprawki będą musiały być poprawione przez Senat.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękuję. Przystępujemy do głosowania… Pani poseł chciała coś jeszcze powiedzieć, bardzo proszę.

Poseł Iwona Arent (PiS):

Oczywiście my zgadzamy się z Biurem Legislacyjnym w kwestii dotyczącej art. 42 ust. 1, 2, 4 i art. 2. Natomiast chciałam się zapytać, jaką treść ust. 3 proponuje pan legislator, żeby było to zrozumiałe.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Proszę, panie mecenasie, o odczytanie z tą zmianą legislacyjną.

Legislator Krzysztof Karkowski:

Trudno mi zaproponować jakąś zmianę legislacyjną, ponieważ było bardzo mało czasu, żeby się z tym zapoznać. Poza tym wprowadzanie poprawek w poprawkach z drugiego

czytania jest w zasadzie niedopuszczalne. Natomiast w praktyce sformułowanie „funkcjonują na zasadach ogólnych przewidzianych dla sekretariatów sądowych” będzie budziło wątpliwości, o jakie zasady ogólne chodzi. Tak samo sformułowanie „z zastrzeżeniem podległości nadzorowi kierownika zespołu” też nie jest precyzyjne. Zgłaszamy takie zastrzeżenia, które oczywiście w przypadku przyjęcia tej poprawki, można jeszcze poprawić na etapie prac w Senacie. My jesteśmy zobowiązani…

Poseł Iwona Arent (PiS):

Z całym szacunkiem, ale ja dobrze rozumiem ust. 3 i nadal nie wiem, o co panu chodzi.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Czy pan mecenas chciałby jeszcze coś dopowiedzieć? Już wszystko. Dziękuję bardzo. Wobec tego przechodzimy do głosowania. Najpierw chciałam uzyskać zgodę państwa na te drobne słowne zmiany legislacyjne, które możemy wprowadzić…

Głos z sali:

Nie możemy wprowadzić.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Aha, nie możemy już i tych wprowadzić. Czyli na etapie prac w Senacie ewentualnie Senat szczegółowo dopracuje te poprawki, jeśli będą powtórzone czy uwzględnione takie propozycje lub inne. Przechodzimy w takim razie do głosowania. Zgodnie z zaleceniem Biura Legislacyjnego, poprawkę pierwszą i drugą będziemy głosować łącznie. Przystępujemy do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawek zgłoszonych w drugim czytaniu do projektu ustawy o zmianie ustawy o kuratorach sądowych, proszę o podniesienie ręki? (8) Kto jest przeciw? (6) Kto się wstrzymał? (0) Dziękuję bardzo. Pozwólcie mi państwo ogłosić wynik.

Stwierdzam, że Komisja pozytywnie zaopiniowała pierwszą i drugą poprawkę głosowaną łącznie; 8 osób głosowało za, 6 osób było przeciwnych i nie było głosów wstrzymujących.

Pozostaje nam wybór posła sprawozdawcy. Dotychczas sprawozdawcą była pani poseł Elżbieta Achinger. Czy pani poseł wyraża zgodę na pełnienie tej funkcji? Dziękuję bardzo. Czy jest sprzeciw wobec kandydatury pani poseł? Nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja wybrała panią poseł Elżbietę Achinger na sprawozdawcę Komisji. Dziękuję, wyczerpaliśmy ten punkt.

Przechodzimy do rozpatrzenia punktu pierwszego, to jest do rozpatrzenia sprawozdania podkomisji nadzwyczajnej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy – Prawo o notariacie oraz niektórych innych ustaw, druk nr 3516. Marszałek Sejmu wyznaczył Komisji termin do 8 lipca bieżącego roku na przedstawienie sprawozdania o tym projekcie ustawy. Taka propozycja była spowodowana tym, że projekt określa termin wejścia w życie ustawy na 17 sierpnia bieżącego roku. Bardzo proszę, jeśli ktoś z państwa chciałby rozmawiać, to proszę wyciszyć rozmowy albo prowadzić je poza salą. Przypominam, że pierwsze czytanie omawianego projektu miało miejsce podczas posiedzenia plenarnego Sejmu. Natomiast na dzisiejszy wieczór zaplanowane jest drugie czytanie. W dniu wczorajszym podkomisja przyjęła sprawozdanie. Dziękuję członkom podkomisji za przygotowanie sprawozdania. Przypominam także, że jest to projekt mający na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej, dlatego ewentualne poprawki do sprawozdania muszą być podpisane przez trzech posłów. Proszę panią poseł Brygidę Kolendę-Łabuś, która przewodniczyła podkomisji, o przedstawienie sprawozdania. Bardzo proszę, pani poseł.

Poseł Brygida Kolenda-Łabuś (PO):

Dziękuję, pani przewodnicząca. Wysoka Komisjo, rzeczywiście wczoraj podkomisja pracowała bardzo intensywnie, w taki sposób, że całą ustawę na jednym posiedzeniu zdołała przeprocedować. 17 sierpnia 2012 r. parlament Europejski i Rada przyjęły rozporządzenie 650/2012 w sprawie jurysdykcji prawa właściwego uznawania i wykonywania orzeczeń, przyjmowania i wykonywania dokumentów urzędowych dotyczących dziedziczenia oraz w sprawie ustanowienia europejskiego poświadczenia spadkowego. Rozporządzenie to bez potrzeby implementacji w naszym porządku prawnym zacznie swoje funkcjonowanie 17 sierpnia tego roku i stąd to, o czym pani przewodnicząca powiedziała.

Przedłożony projekt ustawy określa organy, które będą zajmowały się wydawaniem europejskiego poświadczenia spadkowego. Ponieważ jest to instytucja nowa w naszym porządku prawnym, to żeby funkcjonowało rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady Europy poprawnie konieczne jest to uzupełnienie w formie przedstawionej przez rząd.

W bardzo krótkich słowach omówię, jakie są generalne ustalenia w tej ustawie. Przede wszystkim wprowadza ona zmiany do Kodeksu postępowania cywilnego i do prawa o notariacie, ale nie tylko, o innych ustawach powiem na koniec. W ustawie ustalono, że organem właściwym do wydania europejskiego poświadczenia spadkowego może być sąd albo notariusz według wyboru zainteresowanej strony. Ustalono również, że te dokumenty będą podlegały instancyjnej kontroli sądów. Przewiduje się niemożność wniesienia skargi kasacyjnej i możliwość wniesienia zażalenia na odmowę wydania takiego poświadczenia. Niekoniecznie związane z treścią rozporządzenia 650/2012 są takie zmiany, które zostały wprowadzone w Kodeksie postępowania cywilnego, a wynikają z autonomicznej normy prawa Unii Europejskiej, polegające na tym, że dla ustalenia właściwości bierze się pod uwagę ostatnie miejsce zwykłego pobytu, podczas gdy dotychczas w naszym systemie prawnym funkcjonuje jako przesłanka miejsce zamieszkania. To wprawdzie w trakcie konsultacji budziło pewne kontrowersje, natomiast nie jest to instytucja obca w naszym systemie prawnym. Już na przykład przy złożeniu rzeczy do depozytu także ma zastosowanie właśnie taka formuła ostatniego miejsca pobytu. Biuro Analiz Sejmowych w swojej opinii, odnosząc się do tych kontrowersji, w pełni podziela taki pogląd, że powinniśmy w naszych uregulowaniach wewnętrznych, krajowych, wprowadzać taką normę, która jest zbieżna z europejskimi standardami i procedurami.

Chcę jeszcze powiedzieć, że do projektu złożono jedną merytoryczną poprawkę, która właściwie ma charakter trochę porządkujący, ale jednak uznaliśmy, że ona jako merytoryczna zostanie przedstawiona. Mianowicie, w związku ze zmianą w art. 39 i 628 Kodeksu postępowania cywilnego również dokonano zmian w art. 673 w § 1 i § 4 i w art. 674 § 1 k.p.c. gdzie także wprowadzono zasadę ostatniego miejsca zwykłego pobytu. Wprowadzamy europejskie poświadczenie dziedziczenia, które spowoduje spore ułatwienia dla obywateli polskich. Na podstawie tego dokumentu, który będzie wydawany we wszystkich krajach Unii Europejskiej, poza Danią, Wielką Brytanią i Irlandią, jak dobrze pamiętam, według jednolitego wzoru i z jednolitymi skutkami prawnymi we wszystkich krajach... Pan minister mi pokazuje, że już wystarczająco dużo powiedziałam.

Powiem jeszcze, że zmiany będą wprowadzone: w ustawie o podatku od spadku i darowizn w zakresie określenia terminu, w którym powstaje obowiązek zgłoszenia nabycia własności w drodze dziedziczenia, w ustawie o konsulach Rzeczypospolitej Polskiej, gdzie wyłącza się ich kompetencje do wydawania europejskich poświadczeń spadkowych, w ustawie – Prawo geodezyjne i kartograficzne, gdzie uzupełnia się listę dokumentów, jakie można staroście przedłożyć na potwierdzenie prawa własności, w ustawie o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, gdzie się uzupełnia pozycję dotyczącą wydania europejskiego poświadczenia spadkowego, w ustawie – Prawo prywatne międzynarodowe, ponieważ uchyla się te przepisy, które wprost zostały przeniesione do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i w ustawie – Kodeks cywilny, które polegają na umożliwieniu osobie powołanej na wykonawcę testamentu złożenie oświadczenia o odmowie przyjęcia tego obowiązku przed notariuszem. Jeszcze jedno, ostatnie zdanie. Projekt przewiduje również, w ślad za zapisem w rozporządzeniu, skrócenie z sześciu do trzech miesięcy w sytuacji publicznego ogłoszenia zgłoszenia swojego prawa do spadku. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję bardzo.

Poseł Brygida Kolenda-Łabuś (PO):

Jeszcze nie, muszę jeszcze jedno zdanie powiedzieć. Bardzo serdecznie dziękuję wszystkim członkom podkomisji. Muszę powiedzieć, że w dużym fragmencie prac podkomisji uczestniczyło 100% jej członków, co się rzadko zdarza. Bardzo serdecznie dziękuję. Dziękuję ekspertom, ministerstwu, panu dyrektorowi, panu ministrowi, środowisku notariu-

szy, które z punktu widzenia praktycznych skutków tych uregulowań się wypowiadało. Szczególnie gorąco dziękuję legislatorom, ponieważ do projektu zostało przyjętych kilkadziesiąt poprawek legislacyjnych, redakcyjnych, językowych i bez ich ciężkiej pracy ten projekt nie byłby tak dobry, jak jest. Dziękuję pięknie.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję bardzo. Czy pan minister chciałby zabrać głos?

Sekretarz stanu w MS Jerzy Kozdroń:

Już nie, bo pani poseł wszystko powiedziała, nie jestem w stanie nic więcej wykrztusić.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dobrze. Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa posłów chciałby zabrać głos? Nie widzę. Dziękuję bardzo. Przystępujemy do szczegółowego rozpatrzenia sprawozdania.

Czy są uwagi do tytułu projektu ustawy? Nie słyszę. Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła tytuł ustawy.

Czy są uwagi do zdania wstępnego? Nie słyszę. Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła zdanie wstępne.

Czy są uwagi do zmiany pierwszej? Nie słyszę. Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła zmianę pierwszą.

Czy są uwagi do zmiany drugiej? Nie słyszę. Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła zmianę drugą.

Czy są uwagi do zmiany trzeciej? Nie słyszę. Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła zmianę trzecią.

Czy są uwagi do zmiany czwartej? Nie słyszę. Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła zmianę czwartą.

Czy są uwagi do zmiany piątej? Nie słyszę. Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła zmianę piątą.

Czy są uwagi do zmiany szóstej? Biuro Legislacyjne. Proszę panie mecenasie.

Legislator Łukasz Nykiel:

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca. Wysoka Komisjo, mamy uwagę o charakterze legislacyjnym do zmiany szóstej. Jest to zmiana, która została dodana na skutek poprawki w trakcie prac podkomisji, natomiast chcielibyśmy poddać pod rozwagę Wysokiej Komisji jeszcze jedną drobną korektę redakcyjną, żeby treść tego przepisu była następująca: „podaje publicznie do wiadomości w ostatnim miejscu zwykłego pobytu", a nie tak jak w tekście „w miejscu ostatniego zwykłego pobytu". Art. 674 § 1 w brzmieniu przyjętym przez sprawozdanie podkomisji został poprawiony w tym względzie tylko czysto redakcyjnie, czyli zmieniono wyraz „zamieszkania" na wyrazy „zwykłego pobytu". Natomiast podczas czytania tego tekstu odkryliśmy, że była niekonsekwencja w ramach Kodeksu postępowania cywilnego już w tej chwili, bo proszę zwrócić uwagę chociażby na zmianę piątą pkt 1: imię, nazwisko, zawód oraz ostatnie miejsce zwykłego pobytu spadkodawcy. Podobnie jest w art. 39, który też jest nowelizowany. Mowa jest o ostatnim miejscu zwykłego pobytu spadkodawcy. Dlatego też proponowalibyśmy dokonać tę drobną korektę redakcyjną. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękuję.

Sekretarz stanu w MS Jerzy Kozdroń:

Wyrażamy na to zgodę.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję bardzo. Czy są uwagi do zmiany szóstej z korektą redakcyjną zaproponowaną przez Biuro Legislacyjne? Nie słyszę. Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła zmianę szóstą z korektą redakcyjną Biura Legislacyjnego.

Czy są uwagi państwa posłów do zmiany siódmej? Nie słyszę. Dziękuję. Stwierdzam, że zmiana siódma została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany ósmej? Nie słyszę. Dziękuję. Zmiana ósma została przyjęta.

Czy są uwagi do Tytułu VIIa? Nie słyszę. Dziękuję. Stwierdzam, że tytuł został przyjęty.

Czy są uwagi do art. 1142^1 ? Nie słyszę. Dziękuję. Stwierdzam, że art. 1142^1 został przyjęty.

Czy są uwagi do art. 1142^2 ? Nie słyszę. Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 1142^2.

Czy są uwagi do art. 1142^3 ? Nie słyszę. Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 1142^3.

Czy są uwagi do art. 1142^4 ? Nie słyszę. Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 1142^4.

Czy są uwagi do art. 1142^5 ? Nie słyszę. Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 1142^5.

Czy są uwagi do art. 1142^6 ? Nie słyszę. Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 1142^6.

Czy są uwagi do zdania wstępnego w art. 2? Nie słyszę. Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła zdanie wstępne.

Czy są uwagi do zmiany pierwszej? Nie słyszę. Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła zmianę pierwszą.

Czy są uwagi do zmiany drugiej? Nie słyszę. Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła zmianę drugą.

Czy są uwagi do zmiany trzeciej? Nie słyszę. Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła zmianę trzecią.

Czy są uwagi do zmiany czwartej? Nie słyszę. Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła zmianę czwartą.

Czy są uwagi do zmiany piątej? Nie słyszę. Dziękuję. Zmiana piąta została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany szóstej? Nie słyszę. Dziękuję. Zmiana szósta została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany siódmej? Nie słyszę. Dziękuję. Zmiana siódma została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany ósmej? Nie słyszę. Dziękuję. Zmiana ósma została przyjęta.

Przechodzimy do art. 95ca. Czy są uwagi do tego artykułu? Nie słyszę. Dziękuję. Stwierdzam, że art. 95ca został przyjęty.

Czy są uwagi do zmiany dziewiątej? Nie słyszę. Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła zmianę dziewiątą.

Czy są uwagi do zmiany dziesiątej? Nie słyszę. Dziękuję. Zmiana dziesiąta została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany jedenastej? Nie słyszę. Dziękuję. Zmiana jedenasta została przyjęta przez Komisję.

Czy są uwagi do zmiany dwunastej? Nie słyszę. Dziękuję. Zmiana dwunasta została przyjęta.

Czy są uwagi do Rozdziału 3b i tytułu tego rozdziału? Nie słyszę. Dziękuję. Stwierdzam, że Rozdział 3b i tytuł zostały przyjęte.

Czy są uwagi do art. 95q? Nie słyszę. Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 95q.

Czy są uwagi do art. 95r? Nie słyszę. Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 95r.

Czy są uwagi do art. 95s ? Nie słyszę. Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 95s.

Czy są uwagi do art. 95t? Nie słyszę. Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 95t.

Czy są uwagi do art. 95u? Nie słyszę. Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 95u.

Czy są uwagi do art. 95v? Nie słyszę. Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 95v.

Czy są uwagi do art. 95w? Nie słyszę. Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 95w.

Czy są uwagi do art. 95x ? Nie słyszę. Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 95x.

Przechodzimy do art. 3. Czy są uwagi do zdania wstępnego. Nie słyszę. Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła zdanie wstępne.

Czy są uwagi do art. 987? Nie słyszę. Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 987.

Przechodzimy do art. 4. Czy są uwagi do art. 4? Nie słyszę. Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 4.

Czy są uwagi do art. 5? Nie słyszę. Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art.5.

Czy są uwagi do art. 6? Nie słyszę. Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art.6.

Biuro Legislacyjne, proszę.

Legislator Łukasz Nykiel:

Pani przewodnicząca, bardzo przepraszam, do art. 6, zgłaszałem się, ale może trochę zbyt późno. Mielibyśmy do art. 6 do zmiany pierwszej jak i zmiany drugiej odpowiednio lit. a) w pkt 1 i lit. a) w pkt 2 poprawkę o charakterze redakcyjnym, której nie zgłosiliśmy na etapie prac podkomisji, a ona była uzgadniana z Ministerstwem Sprawiedliwości na spotkaniu roboczym, które też odbyło się w poniedziałek. Propozycja jest następująca: żeby w ust. 1 pkt 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymało brzmienie: „odpisy prawomocnych orzeczeń sądu, a w przypadkach dotyczących europejskiego poświadczenia spadkowego" dalej tak jak w tekście przedłożenia i analogicznie w pkt 2 w lit. a) zmieniamy lit. c): prawomocnych orzeczeń sądu, a w przypadkach dotyczących europejskiego poświadczenia spadkowego – orzeczeń sądu. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękuję. Wobec tego ponownie pytam. Czy są uwagi do art. 6 ze zmianami redakcyjnymi zaproponowanymi przez Biuro Legislacyjne? Nie słyszę. Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 6 ze zmianami redakcyjnymi.

Czy są uwagi do art. 7? Nie słyszę. Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art.7.

Przechodzimy do art. 8. Czy są uwagi do art. 8? Nie słyszę. Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 8.

Czy są uwagi do art. 9? Nie słyszę. Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 9.

Czy są uwagi do art. 10? Nie słyszę. Dziękuję. Komisja przyjęła art. 10.

Przechodzimy do głosowania nad całością projektu. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy – Prawo o notariacie oraz niektórych innych ustaw, druk nr 3516 w brzmieniu przedłożenia podkomisji wraz z przyjętymi poprawkami, proszę o podniesienie ręki. (10) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0) Dziękuję.

Stwierdzam, że Komisja przyjęła sprawozdanie, w którym wnosi o przyjęcie przez Sejm projektu ustawy.

Pozostaje nam wybór posła sprawozdawcy. Proponuję przewodniczącą podkomisji panią poseł Brygidę Kolendę-Łabuś. Czy pani poseł wyraża zgodę? Dziękuję bardzo. Czy jest sprzeciw wobec tej kandydatury? Nie słyszę. Dziękuję. Pani poseł będzie reprezentowała naszą Komisję w Sejmie.

Dziękuję w imieniu prezydium pani przewodniczącej Brygidzie Kolendzie-Łabuś, członkom podkomisji oraz gościom, którzy uczestniczyli w sprawnym i merytorycznym procedowaniu nad projektem tej ustawy. Proszę państwa, jest jeszcze jedna kwestia, gdyby dzisiaj zostały zgłoszone poprawki w drugim czytaniu, to rozpatrzymy je jutro o godzinie 12.00. Zamykam ten punkt i dziękuję państwu za pracę nad tym projektem.

Zamykam posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka.